

Beretning – Al verdens kunst i Nordbyen

Puljens formål er at understøtte og fremme aktivt medborgerskab gennem lokalt forankrede kunst- og kulturaktiviteter i udsatte boligområder. I Al Verdens Kunst anvendes kunst og kultur som social løftestang i de udsatte boligområder Jennumparken og Glarbjergvej-området i den nordvestlige del af Randers. Strategien er at skabe kunst- og kulturaktiviteter sammen med beboerne og på den måde 'udvikle boligområdet indefra'. Der skabes aktiviteter, som både kommer beboerne til gode og samtidig medvirker til at skabe stolthed hos dem. De fælles kunst- og kulturtilbud er udviklet i partnerskaber mellem udbydere og brugere, der er arbejdet på tværs af køn, alder, uddannelse, samt sociale, religiøse og kulturelle tilhørsforhold.

Kulturinstitutionen Randers Bibliotek, Jennumparkens Fritidshjem, Bysekretariatet samt tre øvrige lokale fritidshjem og boligområdets distriktsskole er samarbejdspartnere i projektet Al Verdens Kunst.

Projektet bygger på Land art, Landmark, fællessang, fortælle- og skrive workshops. Disse udtryksformer er udvalgt med henblik på at skabe synlighed og diversitet, som involverer flest mulige børn, unge og voksne. Projektet blev igangsat 1. juni 2021 og status er, at de oplyste aktiviteter og aktivitetsmål er gennemført i henhold til den indsendte ansøgning. Flere 100 børn og unge samt familier fra de udsatte boligområder, der har deltaget i aktiviteterne. I denne delberetning gives status på de igangsatte aktiviteter og der redegøres for inddragelsesprocesser og de opnåede resultater.

Landmarks og landart

Landmarks og Landarts udgør mindre kunstinstallationer i det offentlige rum, som er uafhængig af åbningstider og betalt entre. Kunstinstallationerne giver oplevelser for beboerne i de to udsatte boligområder, såvel som for beboere for andre dele af Randers. Projektet vil her sætte Randers og de udsatte boligområder på Danmarks kortet

I processen omkring tilblivelsen af Landmarks og Landart er der arbejdet med at koble natur- og kulturoplevelser i området sammen. Her bygges videre på boligområdernes initiativer, med henblik på at transformere Nordre Fælled fra et tidligere militært øvelsesområde, til et rekreativt natur- og kulturområde. Igennem de kreative processer ved tilblivelsen af de lokale landmarks- og landart opleves det, at beboerne mødes i æstetiske fællesskaber, med fokus på processen om at skabe og udvikle i fællesskab.

Landmarks

I nedenstående redegøres for tilblivelsen af de fem Landmarks. Generelt for de fem Landmarks gør det sig gældende, at der har været arbejdet med bred inddragelse af de lokale beboere og institutionerne i og omkring de to udsatte boligområder. Målet har været at øge beboernes kendskab til Nordre fælled og danne en platform for udviklende kreative fællesskaber.

Følgende aktører/institutioner har været involveret i tilblivelsen af de fem landmarks: Jennumparkens Fritidshjem, Nørvangsskolen, KFUM, Børnehuset Jennumparken, Børnehuset Lervangen, Den selvejende institution Glentevej, Solgården og Bysekretariatet.

Insekthoteller

I efteråret 2021 blev det første Landmark opført. Landmarket består af insekthoteller og navneplader, der er placeret i forbindelse med Verdensmålsskoven på Nordre Fælled¹. Insekthoteller og navneplader er fremstillet af træer fældet i og omkring Randers. Børnene fra de lokale institutioner og Nørvangsskolen har udsmykket navnepladerne, samt været med til at give insekthotellerne 'liv' ved at fylde dem med kviste, blade mv. fundet rundt omkring på Nordre Fælled.

Insekthotellerne blev indviet af Borgmester Torben Hansen i forbindelses med skolernes motionsdag 15-10-2021.

Børnehavebørnene sang "Sur, sur, sur, lille bi omkring, og derefter sang Jennumparkens Børnekor "Mariehønen Evigglad" og "Lille sommerfugl". Arrangementet afsluttedes med fællessangen "Bim, bam, busse, hvorefter børnene drog på 'Natur-banko løb' hvor de gik på jagt efter planter og dyrespor på Nordre Fælled. STU-elever fra Strømmens medielinje optog sangene, der senere vil kunne bruges i forbindelse med Landmarket.

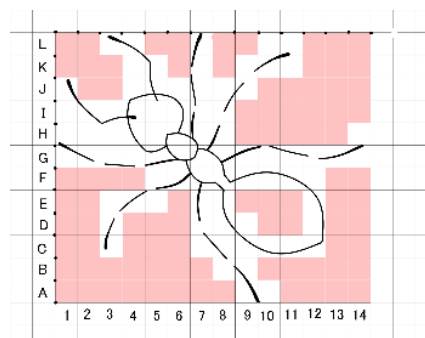
Blomsterinsekt

Nordre Fælled var ligeledes udgangspunkt for det andet Landmark 'Blomsterinsekt'. En gruppe STU-elever og deres underviser havde efter en tur ved bynatrummet 'Myretuen' på Nordre Fælled talt om 'Hvad er en myretue, uden myrer?' Med udgangspunkt i denne drøftelse, gik

gruppen i gang med udviklingen af det andet Landmark 'Blomsterinsekt'.

En af eleverne fik til opgave at tegne en Orangemyre (arten findes på fælleden). Herefter lagde eleverne et grid ind over tegningen, hvorved den var nemmer at opskalere. På marken markerede eleverne et kvadrat net på 2 x 2m ialt 24 x 28m med pinde og murersnor. Hvorefter tegningen blev overført, kvadrat for kvadrat til den forstørrede virkelighed. Linjerne blev kradset op med et hakkejern og der blev sået vilde blomster bl.a. liden skjaller, almindelig røllike, Hulkravet kodriver og agermåne. Blomsterinsektet viser hvordan man også kan bruge de vilde planter. Ikke bare til gavn for insekterne, men også som en lille forundring til de besøgene på Nordre Fælled.

¹ Verdensmålsskoven blev plantet i 2020 af lokale børn og er bygget op som en Verdensmåls-cirkel med de 17 felter. Hvert felt er beplantet med 40 træer af samme art, og mellem hvert felt er der en 2,5 m bred sti.

Kunstkoven og verdensmålsportalerne

Det tredje og fjerde Landmark på Nordre Fælled er 'Kunstkoven' og 'verdensmålsportalerne'.

På et afgrænset område på Nordre Fælled mellem Bistaden (naturlegeplads og bålhytte) og verdensmålskoven er der i samarbejde med de lokale institutioner og Nørvangsskolen etableret en 'Kunstkov'. Målet er, i samarbejde med beboerne, at skabe kunst af naturmaterialer og udstille det i naturen på Nordre Fælled, og herigennem styrke beboernes fortrolighed med at bevæge sig ud i naturen samt sætte kunst på dagsordenen.

På hver side af 'kunstkoven' er opført en 'Verdensmålsportal'. Den ene portal danner en verdensmålscirkel, som er sammensat af 17 stykker stamme – et for hvert verdensmål. Den anden portal symboliserer samarbejde, denne er sammensat af træer, hvor grenene fletter sig sammen. Træerne, der er brugt til verdensmålsportalerne, kommer fra Randers Kommunes egne skove. Verdensmålsportalerne opbygning og udført af Natur og Miljø Randers Kommune.

Tilblivelsen af kunstkoven med tilhørende verdensmålsportaler, og udsmykningen af kunstkoven er sket i tæt samarbejde med de lokale institutioner og Nørvangsskolen. Der er nedsat en kunstgruppe bestående af lokale aktører, der skal arbejde videre med ideer til bæredygtig kunst i kunstkov. Der har i projektperioden været to udstillinger i 'Kunstkoven'.

Kunsten i 'Kunstkoven' udskiftes årligt; den hænges op i starten af sommeren og tages ned igen i løbet af efteråret. 'Kunstkoven' er et dejligt åndehul, hvor både lokale beboere fra de to boligområder og beboere fra andre dele af Randers kan få nye kunstoplevelser på Nordre Fælled. I perioden fra 2022 til 2024 har beboere fra området været med til at skabe ny kunst, som har kunnet opleves i 'Kunstkoven'.

Koglekunst - 2022

Den første udstilling i 'Kunstkoven' bestod af fint udsmykket 'koglekunst', der hang rundt i træerne. Koglerne var indsamlet i området og udsmykket af lokale børn og deres familier. Herudover havde hver af de deltagende institutioner udsmykket en kampesten. Den udsmykkede kampesten vil fremadrettet være med til at guide børnene ift. hvor 'deres' kunst er udstillet.

'Koglekunsten' blev indviet onsdag den 27. april 2022 i forbindelse med Randers Kommunes verdensmålsfestival. Til indvielsen blev der sunget Nordbybørnenes verdensmålssang² på melodien 'Livstræet'.

Bysekretariatet og Jennumparkens fritidshjem deltog i forlængelse af 'Kunstkovens' indvielse, i Randers Kommunes Verdensmålsfestival fredag den 29. april 2022. Ved den fælles stand fortalte børn og voksne fra de udsatte boligområder om projektet 'Al verdens kunst' og de kunstprojekter, der i de kommende år vil udfolde sig på Nordre Fælled. Desuden optrådte Jennumparkens Børnekor på scenen, hvor børnene sang sange, der relaterer sig til verdensmålene og arbejdet med 'Al Verdens Kunst i Nordbyen'.

² Verdensmålssangen er skrevet som en del af Al verdens kunst

Skov-ønskebrønd - 2023

Den nedsatte Kunstgruppe havde valgt uge 19 som årets 'Kunst uge' i Randers Nordby 2023. I løbet af ugen arbejdede de lokale institutioner og Nørvangsskolen med ny

kunst til Kunstscoven. Her var der et ønske fra de deltagende institutioner om at kunstværket skulle fremstå som ét samlet værk og at børnene skulle have en meget aktiv rolle i

forbindelse med indvielsen. Børnene arbejdede i ugens løb med at male og udsmykke deres egne pinde. Til indvielsen kastede børnene på skift deres udsmykkede pinde op

i et 75 meter langt naturnet i træerne 'Skov-ønskebrønd', og var herved med til at samskabe et fælles værk. Værket er tilgængeligt hen over sommeren 2023 og der er blevet opfordret til, at de lokale beboere udsmykker pinde og efterfølgende går en tur i 'kunstscoven' hvorved de kan være med til at videreudvikle på værket.

Den røde tråd - 2024

I maj 2024 har børn fra Nordbyen, for tredje år i træk skabt farverig kunst til kunstscoven. I løbet af ugerne op til indvielsen har børnehaver, fritidshjem og skolen arbejdet på deres kunstværker, som blev samlet til et stort værk den 16. maj 2024. De små kunstværker blev hængt op på en rød snor mellem træerne, og det samlede værk blev kaldt 'Den røde tråd'.

Mikrokunst i Nørrevangsparken

Det femte landmark er 'Mikro kunst' af den spanske streetart kunstner Isaac Cordal. Cordal er, bedst kendt for sine miniaturskulpturer og fotografier.

Idéen med 'mikro kunsten' er at skabe en kontrast til Randers' største gavlmaleri (Landart i Nørrevangsparken udført af Vesod) ved at præsentere kunst i en meget mindre skala.

Cordal har fået tilsendt det materiale, som beboerne har bidraget med i forbindelse med gavlmaleriet. Cordal har, baseret på dette materiale samt tilsendt billede- og videomateriale fra området, designet figurer, der passer til omgivelserne. Herudover har en gruppe beboere været med rundt for at udpege steder de synes kunne være interessante for placering af de små kunstværker. De mange små skulpturer er placeret rundt omkring i parken og på bygninger.

Med mikrokunsten ønsker vi at aktivere beboerne i de udsatte boligområder ved at opfordre dem til at gå på 'skattejagt' for at finde de små, fine og finurlige kunstværker, der er gemt rundt omkring i området.

LandArt

I nedenstående redegøres for det tilblivelsen af de to LandArt i projektet. Det en LandArt 'Bib au natura' er placeret på Nordre fælled en stor fælled der lægger i direkte forlængelse af boligområdet Jennumparken. Det andet LandArt er placeret i Nørrevangsparken som er omkranset af boligområdet Glarbjergvej-området og Nørrevangsskolen.

LandArt - Au natura bibliotek / Kirstine Roepstorff

Au Natura Biblioteket er det første af de to store landart installationer i projektet. Det er en spektakulær udgravning af Randers Biblioteks grundplan 1:1, hvor man som besøgende både kan gå en tur rundt i 'naturbiblioteket' eller slå sig ned med en madpakke. Au natura kan også danne rammen for aktiviteter såsom workshops, foredrag, højtlesninger eller koncerter – ligesom på biblioteket. Au Natura Bibliotek er indrettet med forskellige "rum" af negative og positive flader. Derudover er den udsmykket med en søjle, hvorpå en lampe lyser og inviterer indenfor, når der er aktiviteter i kunstværket. Kunstværket er planlagt og udført af Kirstine Roepstorff.

Kunstværket stod færdigt medio maj 2023 og der var fernisering af værket den 23. juni 2023 i forbindelse med Sankt Hans.

Nedenstående beskriver nogle af Kirstine Roepstorffs tanker forud for opførelsen af Au natura bibliotek

Betydningen af læselyst, nysgerrighed og videns iver er evident for vores mentale og psykiske velbefindende. Det gælder for mainstreamsamfundet såvel som for individer og grupper, der føler sig delvist udenfor. Her spiller specielt folkebiblioteket en stor rolle som et fælles mødested for mellemmenneskelige aktiviteter, der både styrker det nære og lokalsamfundet.

Bibliotekstraditionen er en verdensomspændende kulturfaktor, der tog form mange år før vores tidsregning, og som i dag verden over kommer til udtryk på mangfoldige måder. I vores velfærdsdemokrati er bibliotekets generøse og inkluderende integrering central i samfundet med ideen om, at vi alle er lige for viden, hvis vi blot lærer, hvordan vi kan søge og tilegne os den.

Siden de første biblioteker tog form hos os, har biblioteket selvforståelse ændret sig massivt. I starten var biblioteket et eksklusivt og lukket rum for de få, som al for godt vidste, at viden er forbundet med magt, endda stor magt. I dag er bibliotekerne vidensdelings- og kulturhuse, som forsøger at nå så mange som muligt på tværs af samfundets mangfoldige sammensætning. Alle byer af en vis størrelse har et centralt placeret bibliotek, som forlænger sine arme med biblioteksbusser, skolebiblioteker m.v. for at nå ud i mindre lokalområder.

Det er netop denne vision vi gerne vil udvide og udfordre ved at lægge en kopi af Randers Bibliotek ud på Nordre Fælled i form af en "udgravning" af bygningens grundplan, som stiller sig til rådighed for det eksisterende biblioteks arrangementer 1:1. Det centrale bibliotek får hermed en platform i nordbyen, hvor der i perioder kan laves

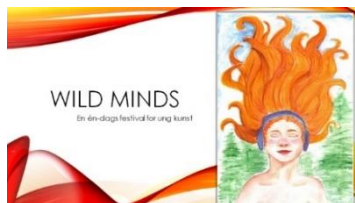

workshops, foredrag, højtlesninger eller koncerter på lige fod med, hvad der ellers sker i den nuværende bygning. Det er ønsket ved forlængelsen af Randers Bibliotek ud på Nordre fælled at forstærke kommunikationen med beboerne i bydelen og opmuntre Randers C's beboere til i højre grad at benytte Nordre fælled samt hen over tid også skubbe ved identiteten og adskillelsen mellem Randers C og Randers N.

Inddragelsesproces

Forud for opførelsen af Au Natura Bibliotek pågik en længere inddragelsesproces med unge fra området. I første omgang mødes Kirstine Roepstorff med de unge til en gåtur og brainstorming i området.

Efterfølgende mødes gruppen igen, denne gang i forhold til mere konkret sparring. De unge var nysgerrige på Kirstines tanker omkring opførelsen af Au Natura Bibliotek og på hvad det helt konkret betyder, at der kom et "metabibliotek" på Nordre Fælled. Dette gav anledning til nogle gode drøftelser omkring hvad kunst er og livet som ung i Randers Nordby.

En gruppe beboere blive inddraget ift. færdiggørelsen af Au Natura Bibliotek, i foråret 2024 da der blev sået vilde blomster i de opsatte plantekasser.

I forbindelse med opførelsen af Au Natura Bibliotek, har det været væsentligt at have fokus på hvorledes vi sikrer kendskabet til kunstinstallationen, både blandt de lokale beboere, i Randers og hele Danmark. Au natura bibliotek er en relationel installation der kalder på aktiviteter og tilgængelighed.

For at understøtte den fremtidige anvendelse, mødtes en række interessenter med Kirstine Roepstorff på Randers bibliotek forud for opførelsen af Au natura bibliotek. På workshoppen præsenterede Kirstine Roepstorff sine tanker omkring Au Natura bibliotek og efterfølgende var der en brainstorming ift. hvilke typer af aktiviteter der kunne forstilles at foregå på Au natura fremadrettet.

For at fastholde udviklingen af Au Natura Bibliotek, blev der efter workshoppen nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra de lokale institutioner, Randers bibliotek og Bysekretariatet. Gruppen skal i fællesskab være med til at igangsætte aktiviteter på og omkring Au natura. Herudover har gruppen til opdrag, at sikre kendskabet til Au Natura Bibliotek og inviterer andre aktører ind til at aktivere Au Natura Bibliotek, således at installationen bliver en naturlig ramme for kulturelle og sociale events i Randers.

I forlængelse af den afholdte workshop, har en gruppe unge udenfor arbejdsmarkedet fået til opgave at komme med en projektidé til en aktivitet på Au Natura Bibliotek. De unge har med stor begejstring arbejdet med projektet og er kommet frem til to aktiviteter de finder relevante: Wild minds - En én-dags festival for ung kunst og Randers mega picnic - Randers' største picnicarrangement. Med Au Natura Bibliotek som omdrejningspunkt opleves det, at de unge tør tænke visionært og uden begrænsninger. Dette er endnu et eksempel på hvorledes kunst kan være med til at understøtte medborgerskab.

Landart - Din, min og vores historie – Vesod

Inddragelsesproces

Forud for opførelsen af værket 'Din, min, og vores historie' pågik en længere inddragelsesproces med beboere fra området. Den 21. september 2023 blev det hele skudt i gang med en Fællesaften på Nørrevangsskolen. Her blev indsamlingen af dine, mine og vores historier om Nordbyen sat i gang.

Street art bureauet KOLOSSAL og Urban goods præsenteret hvordan processen - fra beboernes historier til det store gavlmaleri - ville forløbe. Herudover bød aftenen på musik af de lokale rappere Eliasum og Scottie Racks, workshops med Randers Biblioteket, Randers Stadsarkiv, Bysekretariatet og KOLOSSAL, en byvandring i lokalområdet og endelig fællesspisning i skolens kantine. Arrangementet resulterede i en masse historier fra området fortalt gennem små videointerviews og indlæg på den åbne digital historie-blog. Hertil skabte Nørrevangsskolens elever deres helt egen

fortolkning af street art værker. Efterfølgende var det muligt for alle at bidrage med deres historier om Nordbyen blandt andet via den digitale historie-blog.

Det er de lokales fortællinger og visioner for området, der har inspireret den italienske streetart-kunstner. På den måde danner historiesamlingen inspiration for kunstneren samtidig med, at vi sammen skaber en fælles fortælling om Nordbyen og de mennesker, der bor her. Historiekataloget dannede grundlaget for streetart-kunstnerens kreative proces. Kunstværket, der bærer titlen "Din, min og vores historie", er skabt for at hylde fællesskabet i Nordbyen.

Udover det tilsendte inspirationskatalog brugte Versod de første dage i

Randers på at udforske Nordbyen.

Både for at opleve de fysiske omgivelser og for at tale med de

lokale beboere, hvilket gav en dybere forståelse af stedets identitet og kultur. Der blev afholdt workshops, hvor både elever og områdets beboere deltog aktivt, hvilket skabte et stærkt fællesskab omkring kunstprocessen. Desuden tog kunstneren portrætbilleder af flere beboere, som blev integreret i det endelige værk, hvilket har været med til at give værket en stærk lokal forankring og personlighed.

Det kæmpestore gavlmaleri på Nørrevangsskolen står færdigt. Foto: Annelene Petersen

Sang-fællesskaberne og fortælle- og skriveworkshops

Eventyr camps – fortælle- og skriveworkshops

I Påsken 2022, og vinterferien 2023 og 2024 afholdte Randers Bibliotek og Bysekretariatet Eventyr camp for børn og unge fra de to udsatte boligområder. Målgruppen var unge i alderen 10-16 år.

Fokus i de tre Eventyr camps var at skabe eventyr, samt at bruge fantasien. Der er blevet arbejdet med det skrivende sprog, og med visuelle formidlingsformer. Nordre

Fælleds skønne natur og historie (tidligere militært øvelsesområde) er blevet brugt som inspiration i forbindelse med Campen. Der vil blive afholdt eventyr camp igen i 2025.

Sangfællesskaber

I forbindelse med projektets opstart, valgte vi at have et særligt fokus på sangfællesskaber. Med fokus på at sang er for alle, er der blevet holdt en række koncerter og sangfællesskabs arrangementer. Der har været afholdt koncert på Luciadag, koncert ifm. Spil dansk dag, koncert på det lokale fritidshjem, koncert på det lokale ældrecenter, deltagelse i Sangkraft, julearrangement hvor der blev sunget julesalmer/sange. Herudover deltog Randers Bibliotek i julearrangementer for mindre grupper af familier i områderne hvor de faciliteret fællessang. Jennumparkens fritidshjemets børnekor optrådte også på Randers kommunes verdensmålsfestival i 2022. I 2023 blev der blandet andet holdt lysfest hvor de lokale børn sang Lucia sagen

Verdensmålsangen

I forbindelse med 'Al verdens kunst i Nordbyen', har det lokale fritidshjem skrevet en Verdensmålsang på melodien Livstræet. Denne sang er blevet sunget i forbindelse med indvielse af tre af de fem Landmarks.

Formidling af Al verdens kunst

Foruden ovenstående har Bysekretariatet inspireret af 'Al verdens kunst i nordbyen' igangsat et nyt lommepege projekt 'SoMe rapporterne'. SoMe-reporterne er et fritidsjob-koncept for unge beboere i de to boligområder Jennumparken og Glarbjergvej området.

SoMe-reporterne producerer materiale til sociale medier i forbindelse med aktiviteter og arrangementer i Nordbyen. Herunder har de dækket aktiviteter i forbindelse med 'Al verdens kunst' og herved været med til at øge kendskabet til aktiviteterne på tværs af byen. De fem SoMe-reportere startede op i april 2022 og var ansat frem til sommeren 2024.

Bysekretariatet og Randers bibliotek bistod hinanden i at afholde et undervisningsforløb for de unge. Gennem forløbet blev der sat ramme for at de unge kunne debattere hvilket indhold de gerne ville arbejde med, hvordan de ville arbejde som gruppe, etik, navngivning af deres Instagram profil mv.

Styregruppe

Projektet er blevet fulgt og udviklet tæt i styregruppen. Gruppen er mødes ca. hver anden måned og har herudover løbende koordineret de forskellige tiltage i projektet.

Forankring

Projektet er formidlet både på Bysekretariatets hjemmeside og via "Nordbyen Kalder". Samt gennem pressedækning og sociale medier. Derudover vil der blive opsat QR-koder til formidling af værkerne: 'Bib au natura' og 'Din, min og vores historie', så besøgende nemt kan få adgang til yderligere information om hvert værk og de tanker, der ligger bag dem. QR-koderne giver mulighed for at skabe en interaktiv oplevelse, hvor man kan læse mere om kunstværkerne, kunstnerne direkte på sin smartphone, hvilket gør formidlingen mere tilgængelig og engagerende for et bredere publikum.

Som i de seneste år er det også aftalt at Biblioteket og Bysekretariatet samarbejder om at afholde Eventyr camp i 2025. Lige som der vil være et samarbejde med institutionerne om at aktivere kunstskenen igen i 2025.

VERDENS MÅLS SANGEN

Nu vil vi plante træer sammen
og se en fællesskole, der gror
med blomster og med blad på stammen.
Vi glæder os til den blir stor.
Lad os lege men passe på verden
og plante, så den bliver grøn,
med frisk luft i al vores færd,
så bliver fremtiden skøn.

Hoteller har vi bygget sammen,
insekter vil vi værne om,
Naturen bliver fyldt og gemmen,
og til insekter sir: "Kom!
Lad os lege men passe på verden
og plante, så den bliver grøn
med frisk luft i al vores færd,
så bliver fremtiden skøn.

Med verdensnit og genbrugs tanker,
og træ fra skove her omkring,
Portalerne så smidt sig ranker,
og snart står sang og kunst på spring.
Lad os lege men passe på verden
og plante, så den bliver grøn
med frisk luft i al vores færd,
så bliver fremtiden skøn.

melodi: Livstræet

AL VERDENS KUNST

